

laulis jälle

Neljapäeva õhtul esietendus „Estonias“ Kálmáni operett „Silva“, mis oma muusikalise kerge elegantsi kui ka isesuguse lõunamaise sooja igatsuslikkuse tõttu on püsinud juba aastakümneid Euroopa lavade operetirepertuaaris. Saksa okupatsiooni surve all ei olnud meil võimalik kordagi kuulda Kálmáni kütkestavaid helisid. Seda suurem oli rõõm neid nüüd jälle tervitada.

„Silva“ on kerges operetistilis jutustatud lugu kaunist varietee-primadonnast, kes juhtub armuma noorde vürsti. Kuna aga tegevus areneb klassidega kodanlikus ühiskonnas, kus mitte inimese südamehääli, vaid seisulikud eelarvamused on maksvad, siis satub armunute üksteise omaks saamise teele igasuguseid kirjusid kimbatusi.

Opereti süžeeelises arengus on puudusi nagu neid on operettides ikka. Näiteks esimese ja teise vaatuse ülekuhjatuse kõrval kipub kolmas vaatus ära langema. Kuna aga operetis on ju libreto eeskätt ettekäändeks heatujulisele ja sädelevale muusikale, siis me ei otsigi siit väga ju mingisugust draamatilist loogikat ning psühholoogiat.

Ja peame tunnistama, et arvestades seda laastatud olukorda, millesse eriti meie operett jäi pärast okupatsiooniaega, on lavastajal Agu Lüüdikul ühes näitejuht Hugo Malmsteniga õnnestunud siiski üle lootuste ja kartuste hästi anda lavaline kujundus „Silvale“. Ei saa tähelepanemata jätta näiteks seda leidlikkust, kuidas kasvõi esimeses vaatuses on lahendatud ruumilised probleemid. Kahe esimese vaatuse rikkalikkuse kõrval mõjus kolmas vaatus küll lahjemana kui see hea oleks olnud, aga üldiselt kandis lavastust see uljas ülemeelik hoogsus, mis annab eluõiguse operetile. Seetõttu ka väljamüüdud teatrisaal ei jäänud tuimalt tukkuma,

võrreldes on ta praegu ennast palju enam lahti mänginud.

Peale ülalmainitud juhtivate osade on „Silvas“ muidugi arvukas kogu veel kõrvalosalisi, kes kahjuks mitte alati ei andnud oma mängule küllalt ilmet. Meie lava kõrvalosalised vist liiga sageli arvavad, et ah, kes minu pisiosa ka tähele paneb, ükskõik kuidas ma selle teen. Tegelikult polegi laval nii väikest osa, millest midagi teha ei saa. Just siinsamas operetis on hea näide, kuidas pisiosa kandja oma mängulise osavusega mõjub nii tugevasti, et ei saa temalt tähelepanu lahti. See on Theo Puks vana notarina. Niida hea näitleja palja oma olekuga laval teha

Stseen „Silvast“. Pildil vana Ferry (H. Malmsten) ja Silva (O. Lund).

saab, kuidas ta endas peegeldada oskab ümbritsevaid meeleolusid, kuidas ta iga liigutust ja pilku sisustada, suudab, seda näitab Theo Puks siin küll paljudelegi eeskujundvalt.